

ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ, ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑΣ
ΠΜΣ «ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ»

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ “AUTHORWAVE” ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ:
ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΚΛΗΣΕΩΝ ΚΑΙ
ΚΡΙΤΙΚΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ.

ΜΙΧΑΕΛΛΑ ΓΟΤΟΥΧΙΔΟΥ

Ξ2019307

ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΕΣ: ΒΙΛΕΛΜΙΝΗ ΣΩΣΩΝΗ

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΛΙΒΑΣ

ΜΑΡΙΑ ΤΣΙΓΚΟΥ

ΚΕΡΚΥΡΑ, ΜΑΡΤΙΟΣ 2021

Περιεχόμενα

Περίληψη.....	3
Εισαγωγή.....	4
1. Περιγραφή φορέα.....	6
1.1. Υπηρεσίες.....	6
1.2. Πελατολόγιο.....	6
1.3. Υλικοτεχνική Υποδομή.....	7
1.4. Εταιρική Δομή.....	8
1.5. Εργαλεία υποβοήθησης της μετάφρασης.....	9
2. Συμμετοχή της ασκούμενης στην παραγωγική εργασία.....	10
2.1. Ρόλος και Καθήκοντα.....	10
2.2. Επίβλεψη από τον φορέα και Συνεργασία.....	12
3. Προκλήσεις.....	13
3.1. Μεταφραστικές προκλήσεις.....	13
3.2. Προκλήσεις ως προς την προθεσμία παράδοσης υλικού.....	18
4. Κριτική αποτίμηση της πρακτικής άσκησης.....	18
4.1. Σκέψεις και προτάσεις για τον φορέα.....	18
4.2. Σκέψεις και προτάσεις για τον θεσμό της πρακτικής άσκησης.....	21
5. Επίλογος.....	21

Περίληψη

Στις μέρες μας, ο τομέας της οπτικοακουστικής μετάφρασης ανθίζει με την πάροδο των χρόνων, καθώς η ανάγκη για μετάφραση πολυμεσικών κειμένων γίνεται όλο και μεγαλύτερη. Βασικό της μέσο στη μεταφορά του μηνύματος από τη γλώσσα-πηγή στη γλώσσα-στόχος αποτελεί ο υπότιτλος. Ανάλογα με το είδος του οπτικοακουστικού κειμένου, ο μεταφραστής έρχεται αντιμέτωπος με ποικίλες δυσκολίες και προκλήσεις. Στην παρούσα διπλωματική εργασία, παραθέτω λεπτομερώς τις εμπειρίες μου από τη δίμηνη πρακτική μου άσκηση στην εταιρεία Authorwave, η οποία ειδικεύεται, μεταξύ άλλων, στον υποτιτλισμό. Οι συνθήκες κάτω από τις οποίες πραγματοποιήθηκε κάθε παραγωγικό μου έργο ήταν πραγματικές. Επομένως, πρόκειται για μια άκρως ωφέλιμη ευκαιρία που μου δόθηκε καθώς ήρθα σε άμεση επαφή με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας της χώρας μου όσον αφορά την οπτικοακουστική μετάφραση. Σκοπός μου είναι να περιγράψω τις συνθήκες στις οποίες εργάστηκα στη συγκεκριμένη εταιρεία ως υποτιτλίστρια αλλά και να αναδείξω τον θεσμό της πρακτικής άσκησης και τη συμβολή του στους σπουδαστές κάθε εκπαιδευτικού ιδρύματος.

Λέξεις κλειδιά: πρακτική άσκηση, υποτιτλισμός, φορέας, παραγωγική διαδικασία, ασκούμενος, μεταφραστικές προκλήσεις, συνεργασία, ρόλος, προθεσμία

Εισαγωγή

Η παρούσα διπλωματική εργασία εκπονήθηκε στα πλαίσια του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Επιστήμη της Μετάφρασης», με επιβλέπουσα τη Βιλελμίνη Σωσώνη και μέλη της επιτροπής τον Σωτήριο Λίβα και τη Μαρία Τσίγκου. Το περιεχόμενό της αφορά την περιγραφή της δίμηνης πρακτικής μου άσκησης στην εταιρεία Authorwave στην Αθήνα.

Η εταιρεία Authorwave ειδικεύεται στην τοπική προσαρμογή και παρέχει υπηρεσίες οπτικοακουστικής μετάφρασης, χρωματικής διόρθωσης και μίξης ήχου. Κεντρικό ρόλο στην πρακτική μου άσκηση αποτέλεσε ο υποτιτλισμός. Συγκεκριμένα, ο ρόλος μου στην εταιρεία ήταν να υποτιτλίζω από τα αγγλικά προς τα ελληνικά σε πραγματικές συνθήκες εργασίας και με πραγματικές προθεσμίες παράδοσης στους πελάτες. Οι αναθέσεις που μου έκαναν αφορούσαν κυρίως σειρές φαντασίας, ντοκιμαντέρ και πολιτικά ток σόου.

Αναμφίβολα, όλα αυτά που κέρδισα αυτούς τους δύο μήνες ήταν χρήσιμα και σημαντικά για τη μετέπειτα πορεία μου στον χώρο της μετάφρασης. Η υπευθυνότητα, το ομαδικό πνεύμα και η ικανότητα αντίληψης που ανέπτυξα είναι κάποια από τα χαρακτηριστικά που οφείλει να έχει ένας επαγγελματίας μεταφραστής. Κίνητρο για την απόδοσή και την παραγωγικότητά μου ήταν το φιλικό εργασιακό περιβάλλον και τα άκρως υποστηρικτικά άτομα που το απαρτίζουν.

Όπως κάθε μεταφραστής κατά τη παραγωγική εργασία, έτσι κι εγώ αντιμετώπισα ορισμένα προβλήματα και δυσκολίες που ήταν πρωτόγνωρες για εμένα. Τα μεταφραστικά και τεχνικά προβλήματα κατά την παραγωγή των υποτίτλων ήταν τα συχνότερα. Αξίζει να σημειωθεί η συμβολή των συνεργατών μου στη διαρκή επίβλεψη της παραγωγικής μου εργασίας αλλά και στη διόρθωση κι επισήμανση των λαθών μου. Εξάλλου, αυτά είναι που βελτιώνουν τη δουλειά μου και καταλήγουν να της δίνουν τον επαγγελματικό χαρακτήρα που της αρμόζει. Επιπλέον, δεν ήταν λίγες οι φορές που οι δυσκολίες προέκυπταν από τον ίδιο τον πελάτη λόγω των προθεσμιών που έθετε για μεγάλο όγκο μεταφραστικού έργου. Το άγχος και η πίεση ήταν παρόντα σε τέτοιες καταστάσεις, όμως η αξιοποίησή τους διαφέρει σε κάθε άνθρωπο. Προσωπικά, δεν τα άφησα να με καταβάλλουν και τα διαχειρίστηκα με τρόπο που εκτιμήθηκε από τους συνεργάτες μου.

Ο απώτερος σκοπός αυτής της διπλωματικής εργασίας δεν είναι μόνο η παράθεση των εμπειριών μου αλλά και η ανάδειξη του θεσμού της πρακτικής άσκησης. Δίχως αυτόν, ίσως να μην είχα σύντομα αυτήν την ευκαιρία και τη μετέπειτα επαγγελματική εξέλιξη. Είναι εξαιρετικά σημαντικό να παροτρύνονται όλοι οι

σπουδαστές να κάνουν την πρακτική τους άσκηση σε κάποιον φορέα που εξυπηρετεί καλύτερα τον τομέα εξειδίκευσης που θέλουν να ακολουθήσουν, καθώς έρχονται σε άμεση επαφή με την αγορά εργασίας και τις ανάγκες της. Εξίσου σημαντικό είναι να μεριμνήσει το κράτος ώστε κάθε εκπαιδευτικό ίδρυμα να μπορεί να εξασφαλίζει οικονομικά τους ασκούμενους λαμβάνοντας υπόψη τις δυσμενείς οικονομικές συνθήκες της χώρας μας.

Η εργασία μου ολοκληρώνεται με το portfolio των υποτίτλων που μετέφρασα αλλά και τα πρωτότυπα κείμενα που είχα στη διάθεσή μου, τα οποία συνήθως ήταν σενάρια ή κλειστοί υπότιτλοι (closed captions) στη γλώσσα-πηγή. Παρόλο που ο αριθμός των υποτίτλων που παρήγαγα είναι αρκετά μεγαλύτερος, παραθέτω επιλεκτικά αρχεία υποτίτλων srt που ανταποκρίνονται σε όσα αναφέρονται στην παρούσα εργασία.

1. Περιγραφή φορέα

1.1. Υπηρεσίες

Η εταιρεία Authorwave εξειδικεύεται στην τοπική προσαρμογή και παρέχει υπηρεσίες υποτιτλισμού, μεταγλώττισης, χρωματικής διόρθωσης καθώς και μίξης ήχου. Παρόλο που η πρακτική μου άσκηση αφορούσε καθαρά το κομμάτι της τοπικής προσαρμογής υποτίτλων, είχα την ευκαιρία να γνωρίσω τους υπεύθυνους των άλλων υπηρεσιών, οι οποίοι με χαρά μοιράστηκαν πληροφορίες κι εμπειρίες του έργου τους μαζί μου. Στην παρούσα εργασία, θα αναφερθώ μόνο στις υπηρεσίες μετάφρασης.

Η μεταγλώττιση είναι ένας τομέας με τον οποίο δυστυχώς δεν πρόλαβα να έρθω σε επαφή και να παρακολουθήσω επί τω έργω τους συνεργάτες μου στην παραγωγική τους διαδικασία. Ωστόσο, αξίζει να αναφέρω τους τομείς εξειδίκευσής τους και τις υπηρεσίες που παρέχουν. Αρχικά, μεγάλο μέρος του έργου τους αφιερώνεται στο ντουμπλάρισμα, δηλαδή την αντικατάσταση της φωνής των ηθοποιών που παίζουν σε μια ταινία ή σειρά με τη φωνή άλλων, οι οποίοι μιλούν τη γλώσσα-στόχος. Το είδος του οπτικοακουστικού υλικού για ντουμπλάρισμα ποικίλει, από κινούμενα σχέδια μέχρι μεξικάνικες τηλενουβέλες. Επιπλέον, η αφήγηση συγκαταλέγεται στο συνολικό έργο της εταιρείας και περιλαμβάνεται σε ντοκιμαντέρ, τηλεοπτικές σειρές και παιχνίδια.

Η πρακτική μου άσκηση αφορούσε αποκλειστικά τον τομέα της τοπικής προσαρμογής και πιο συγκεκριμένα, τον υποτιτλισμό. Οι υπηρεσίες υποτιτλισμού της εταιρείας περιλαμβάνουν την μετάφραση, προσαρμογή, χρονισμό και επιμέλεια ανοιχτών υποτίτλων αλλά και την παραγωγή κλειστών υποτίτλων (closed captions) και υπότιτλων για Κ/κωφούς και Βαρήκοους (SDH) που τηρούν τοπικές αλλά και διεθνείς προδιαγραφές. Το οπτικοακουστικό υλικό που φθάνει στην εταιρεία παρουσιάζει τεράστια ποικιλία, ενώ η μετάφραση των υποτίτλων είναι κυρίως από τα αγγλικά προς τα ελληνικά και αντίστροφα. Δεν ήταν λίγες οι φορές που κατά την πρακτική μου άσκηση η μετάφραση των υποτίτλων έγινε κι από γλώσσες-πηγή πέραν της αγγλικής, όπως τα γαλλικά και τα ισπανικά.

1.2. Πελατολόγιο

Οι πελάτες της εταιρείας ποικίλουν. Βασικούς πελάτες της αποτελούν μεγάλες πλατφόρμες βίντεο τόσο της Ελλάδας όσο και διεθνείς που περιλαμβάνουν ταινίες, σειρές, ντοκιμαντέρ αλλά και animation. Σκηνοθέτες και σεναριογράφοι μεγάλων και διεθνών εταιρειών παραγωγής ταινιών που θέλουν να δουν το έργο τους μεταφρασμένο στις γλώσσες που επιθυμούν προτιμούν τις υπηρεσίες της Authorwave.

Ακόμη, οι συνεργασίες της με μεγάλα ελληνικά κανάλια αφορούν τόσο τη μεταγλώττιση όσο και τον υποτιτλισμό. Δεν είναι λίγες οι φορές που διαφημιστικές εταιρείες προώθησης περιεχομένου απευθύνονται στην εταιρεία για όλες τις υπηρεσίες που παρέχει.

1.3. Υλικοτεχνική Υποδομή

Η εταιρεία Authorwave ειδικεύεται στην τοπική προσαρμογή οπτικοακουστικού υλικού κάνοντας χρήση κατάλληλου εξοπλισμού. Όσον αφορά τον εξοπλισμό μεταγλώττισης, χρωματικής διόρθωσης και μίξης ήχου δεν θα αναφερθούν λεπτομέρειες στην παρούσα εργασία, καθώς δεν ήρθα σε επαφή με αυτόν και συνεπώς δεν τον γνωρίζω.

Για την παραγωγική διαδικασία της μετάφρασης, η εταιρεία είναι πλήρως εξοπλισμένη με ηλεκτρονικούς υπολογιστές, ενημερωμένους με το πιο πρόσφατο λογισμικό και με σκληρούς δίσκους υψηλής χωρητικότητας για την εύκολη αποθήκευση μεγάλου αριθμού βίντεο και κάθε τύπου αρχείων. Ο κάθε υπάλληλος έχει τον δικό του υπολογιστή και τα δικά του ακουστικά κεφαλής που προσφέρουν ακρίβεια κι εμπειρία ήχου που συναντά κανείς σε αίθουσες συναυλιών, αρένες και στούντιο ηχογράφησης. Σχετικά με τα προγράμματα υποτιτλισμού κι επιμέλειας, χρησιμοποιούσαν κυρίως το EZTitles καθώς δίνει σε έναν έμπειρο υποτιτλιστή ή επιμελητή περισσότερες δυνατότητες, λόγω του επαγγελματικού του χαρακτήρα. Επιπλέον, υπάρχει δυνατότητα μετατροπής σχεδόν όλων των τύπων αρχείων υποτίτλων για να ανταποκρίνονται στις ανάγκες κάθε πελάτη. Ακόμη, το Subtitle Edit και το FAB είναι δύο ακόμα προγράμματα υποτιτλισμού που μπορεί κανείς να χρησιμοποιήσει στην εταιρεία. Κατά την πρακτική μου άσκηση, χρησιμοποιούσα το Subtitle Edit με το οποίο ήμουν ήδη εξοικειωμένη από τις προπτυχιακές και τις μεταπτυχιακές μου σπουδές.

Μετά την παραγωγική διαδικασία, ακολουθεί το στάδιο της τεχνικής επεξεργασίας βίντεο και υποτίτλων. Οι τεχνικοί είναι εξοπλισμένοι με τα ίδια εργαλεία προκειμένου να κάψουν υποτίτλους σε ένα βίντεο ή να κάνουν οποιαδήποτε επεξεργασία τους έχει ζητηθεί από τον πελάτη. Ένα από τα προγράμματα που χρησιμοποιούν για το μοντάζ και το κάψιμο των υποτίτλων είναι το Premiere. Συνήθως, οι τεχνικοί φροντίζουν σε ποια μορφή θα λάβει ο πελάτης αυτό που έχει ζητήσει. Αυτό μπορεί να γίνει είτε σε δίσκο είτε σε ηλεκτρονική μορφή.

Όσον αφορά τον ποιοτικό έλεγχο των αρχείων που έχουν παραδοθεί (quality check-QC), η εταιρεία είναι πλήρως εξοπλισμένη με τηλεοράσεις υψηλής ευκρίνειας

προκειμένου να διαπιστωθεί έγκαιρα οποιοδήποτε πρόβλημα, να ενημερωθεί ο πελάτης και να γίνει η διόρθωσή του.

1.4. Εταιρική Δομή

Η εταιρεία Authorwave διαθέτει τα κεντρικά και το στούντιο όπου γίνονται μεταγλωττίσεις, επεξεργασίες χρωμάτων και η μίξη ήχου. Στην παρούσα εργασία δεν θα αναφερθώ καθόλου σε αυτό, καθώς δεν είχα πρόσβαση και δεν γνωρίζω λεπτομέρειες της λειτουργίας και των υπηρεσιών του. Τα κεντρικά της εταιρείας αποτελούν τον χώρο που έλαβε χώρα η πρακτική μου άσκηση. Παρακάτω, θα περιγράψω τον τρόπο με τον οποίο είναι δομημένο το συγκεκριμένο κομμάτι της εταιρείας.

Όλα ξεκινούν από τη Γενική Διευθύντρια Επιχειρήσεων, η οποία επικοινωνεί, δίνει προσφορές και κλείνει συμφωνίες με τους πελάτες για τα μεταφραστικά έργα. Είναι υπεύθυνη για όλη τη ροή εργασίας της μεταφραστικής διαδικασίας, από τη στιγμή που θα κλείσει τη συμφωνία μέχρι και την ώρα που θα παραδώσει το τελικό έργο στον πελάτη. Επομένως, βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία με τους Project Manager και επιβλέπει διαρκώς τη παραγωγική διαδικασία, ώστε να ενημερώσει εγκαίρως τον πελάτη για τυχόν πρόβλημα.

Αφού κλείσει η συμφωνία, το υλικό προς μετάφραση το παραλαμβάνει ο Project Manager ο οποίος, γνωρίζοντας την προθεσμία παράδοσης στον πελάτη, οργανώνει τις αναθέσεις σε εξωτερικούς μεταφραστές. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, αναθέσεις γίνονταν και σε εμένα που βρισκόμουν εντός της εταιρείας καθώς είχα τον ρόλο της μεταφράστριας-υποτιτλίστριας. Ο ρόλος του είναι να συντονίζει τους μεταφραστές και να είναι σε θέση να επιλύσει οποιοδήποτε πρόβλημα προκύψει στο ενδιάμεσο διάστημα. Η δουλειά του Project Manager τελειώνει όταν παραλάβει όλα τα αρχεία υποτίτλων και ελέγξει πως είναι σωστός ο μορφότυπός τους.

Ο Project Manager έχει την ευθύνη και των επιμελητών. Η εταιρεία περιλαμβάνει δύο επιμελήτριες που εργάζονται εσωτερικά αλλά κι άλλους που εργάζονται εξωτερικά. Αφού τα αρχεία ελεγχθούν κι έχουν τον ζητούμενο μορφότυπο, φτάνουν στα χέρια των επιμελητριών, οι οποίες φροντίζουν για την άριστη ποιότητα των παραδοτέων αρχείων, τόσο τεχνικά όσο και μεταφραστικά. Αν ο πελάτης έχει ζητήσει αρχεία υποτίτλων, τότε τα αρχεία στέλνονται στην Γενική Διευθύντρια Επιχειρήσεων για την τελική τους παράδοση. Πολλές φορές ο πελάτης έχει ζητήσει παραδοτέο βίντεο με συγκεκριμένες προδιαγραφές. Εκεί, έρχεται η σειρά των τεχνικών επεξεργασίας.

Το τεχνικό τμήμα της εταιρείας είναι υπεύθυνο για την επεξεργασία ποιότητας των βίντεο και του ήχου. Αν ζητηθεί από τον πελάτη, οι τεχνικοί είναι αυτοί που καίνε τους υποτίτλους πάνω στο βίντεο. Σε άλλες περιπτώσεις, φροντίζουν για την ποιότητα της εικόνας όταν εμφανίζονται οι υπότιτλοι στην οθόνη. Εφόσον ολοκληρωθεί και το δικό τους έργο, γίνεται η παράδοση του τελικού αρχείου στον πελάτη είτε από τους ίδιους μέσω δίσκων, είτε από την Γενική Διευθύντρια Επιχειρήσεων σε ηλεκτρονική μορφή, όπως μέιλ.

Η εταιρεία έχει αναλάβει την πλήρη εποπτεία μιας πλατφόρμας βίντεο και για να ικανοποιηθεί αυτή η ανάγκη, υπάρχει το τμήμα διαχείρισης μεταδεδομένων. Αυτό περιλαμβάνει την Metadata Supervisor, η οποία είναι υπεύθυνη για την ορθή καταχώρηση των δεδομένων μετάφρασης στην πλατφόρμα, για την τεχνική φύση της όπως οι χρονικές διάρκειες των περιεχομένων της, οι περιλήψεις και οι τίτλοι των βίντεο, τα πόστερ αλλά και τα εικαστικά της πλατφόρμας. Ενημερώνει διαρκώς τον πάροχο για τυχόν λάθη και σπεύδει στη διόρθωσή τους.

Τη διόρθωση αναλαμβάνει η επιμελήτρια των μεταδεδομένων. Εφόσον ενημερωθεί από την Metadata Supervisor για τα λάθη που υπάρχουν, προχωράει στην επιμέλεια τους. Αυτή περιλαμβάνει κατά κύριο λόγο τα κείμενα που εμφανίζονται και τα εικαστικά της πλατφόρμας.

Ο ποιοτικός έλεγχος των βίντεο της πλατφόρμας γίνεται από τον επιμελητή ποιοτικού ελέγχου που υπάγεται στον τομέα ευθύνης της Metadata Supervisor. Είναι υπεύθυνος για την ποιότητα των βίντεο, για τον σωστό συγχρονισμό υποτίτλων και εικόνας αλλά και για τη θέση τους σε αυτήν. Μόλις διαπιστωθεί λάθος, το διορθώνει κι ενημερώνει την Metadata Supervisor προκειμένου να μεταφέρει την πληροφορία στον πελάτη.

1.5. Εργαλεία υποβοήθησης της μετάφρασης

Σχετικά με την μετάφραση υποτίτλων, η εταιρεία δεν διαθέτει εργαλεία υποβοήθησης της μετάφρασης, καθώς υπάρχει διαρκής πρόσβαση στο διαδίκτυο. Τα προγράμματα υποτιτλισμού που διαθέτει αρκούν για να βοηθήσει τους υποτιτλιστές και τους επιμελητές στον χρονισμό αλλά και τη μετάφραση των υποτίτλων. Αντίθετα, οι Project Manager έχουν στη διάθεσή τους το XTRF, ένα αρκετά εύχρηστο εργαλείο υποβοήθησης για την οργάνωση των μεταφραστικών έργων της εταιρείας. Η επαφή μου με το XTRF ήταν από την πλευρά του υποτιτλιστή, καθώς μέσω αυτού μου γίνονταν οι αναθέσεις των έργων. Μπορούσα να δω τον αριθμό των έργων που μου έχουν ανατεθεί, την προθεσμία παράδοσης των αρχείων υποτίτλων, τις οδηγίες αλλά και το ποσό πληρωμής για κάθε έργο.

2. Συμμετοχή της ασκούμενης στην παραγωγική εργασία

2.1. Ρόλος και Καθήκοντα

Κατά τη διάρκεια της πρακτικής μου άσκησης, είχα την ευκαιρία να αναλάβω τον ρόλο της υποτιπλίστριας. Διέθετα μεγάλο μερίδιο ευθύνης, γεγονός που με έκανε να νιώθω ευγνώμων για την εμπιστοσύνη που μου έδειξε από την πρώτη μέρα το προσωπικό της εταιρείας.

Ξεκινώντας, θα ήθελα να περιγράψω αναλυτικά τον ρόλο και τα καθήκοντά μου ως υποτιπλίστρια. Καθημερινά, υπήρχε συγκεκριμένος αριθμός έργων που έπρεπε να παραδοθούν ως την προκαθορισμένη προθεσμία στους επιμελητές των μεταφραστικών έργων. Έτσι, από το πρώτο κιόλας λεπτό η ημερήσια εργασία μου ήταν καλά οργανωμένη για να μπορέσω κι εγώ να διαχειριστώ τον χρόνο μου και να παραδώσω έγκαιρα ό,τι μου είχε ανατεθεί. Έχοντας όλον τον αναγκαίο εξοπλισμό, ξεκινούσα τη μετάφραση ακολουθώντας πιστά τις οδηγίες τόσο της εταιρείας, όσο και των πελατών της. Συντονιστικός παράγοντας για όλη την ομάδα, από τους υποτιπλίστές και τους επιμελητές μέχρι και τους τεχνικούς, υπήρξε το σύστημα XTRF, το οποίο εξυπηρετούσε την οργάνωση των μεταφραστικών έργων της εταιρείας.. Ήταν βασικό μου καθήκον, λοιπόν, να γνωρίζω πρωτίστως να διαχειρίζομαι το συγκεκριμένο σύστημα και μετά να προχωρήσω στην παραγωγή έργου.

Το σύνολο των έργων τα οποία ανέλαβα να υποτιπλίσω ήταν τηλεοπτικές σειρές αμερικανικής παραγωγής, ντοκιμαντέρ καθώς και τοκ σόου. Η μετάφραση γινόταν κυρίως από την αγγλική προς την ελληνική γλώσσα και τις περισσότερες φορές είχα στη διάθεσή μου το σενάριο, γεγονός που διευκόλυνε κατά πολύ το έργο μου. Όσες φορές χρειάστηκε να κάνω εξ ακοής μετάφραση είχα πάντα τη βοήθεια των συνεργατών μου. Επιπλέον, πέρα από τη μετάφραση, υψίστης σημασίας ήταν κι ο χρονισμός των υποτίτλων που παρήγαγα. Ένα σωστά χρονισμένο αρχείο υποτίτλων διευκολύνει κατά πολύ τη δουλειά του επιμελητή, οπότε φρόντιζα να παραμένω άρτια στο τεχνικό επίπεδο. Δεν ήταν λίγες οι φορές που ο χρονισμός αποτελούσε μεγαλύτερη πρόκληση από την ίδια την μετάφραση. Όπως θα αναλυθεί και παρακάτω στις μεταφραστικές προκλήσεις, η μετάφραση του τοκ σόου αποτέλεσε, τεχνικά και μεταφραστικά, το δυσκολότερο μέρος της συμμετοχής μου στην παραγωγική εργασία.

Το περιεχόμενο των μεταφραστικών μου έργων διέφερε ποικιλοτρόπως. Οι σειρές που κλήθηκα να υποτιπλίσω ήταν κατά βάση φαντασίας, επομένως υπήρχαν αρκετά σημεία κι ονομασίες τις οποίες απέδωσα με βάση τη δική μου κρίση κι όχι με βάση κάποιον κανόνα. Όσον αφορά το τοκ σόου, διέθετε πολιτικό χαρακτήρα. Εκεί το καθήκον μου δεν ήταν μόνο η ορθή μετάφραση κι ο σωστός χρονισμός, αλλά και οι

απαραίτητες γνώσεις γύρω από το πολιτικό, και πιο συγκεκριμένα το αμερικανικό πλαίσιο της περιόδου. Θεώρησα άκρως σημαντικό να γνωρίζω περί τίνος πρόκειται αυτό που μεταφράζω και για ποιον λόγο θα επιλέξω να το αποδώσω με έναν συγκεκριμένο τρόπο. Έτσι, αφιέρωσα αρκετό χρόνο στην ανάγνωση γεγονότων και συνθηκών που επικρατούσαν τότε στην Αμερική, ώστε να μπορέσω να αντιληφθώ όσα αναφέρονται στο τοκ σόου και έπειτα να τα αποδώσω κατάλληλα στα ελληνικά. Τον ίδιο πολιτικό χαρακτήρα διέθετε και το ντοκιμαντέρ που κλήθηκα να υποτιτλίσω.

Μία από τις γνώσεις που κατέκτησα μέσα σε αυτούς τους δύο μήνες τις πρακτικής μου άσκησης είναι πως οι πελάτες μιας εταιρείας δεν είναι πάντα συνεπείς ή δεν αναλογίζονται σωστά τον φόρτο εργασίας των μεταφραστών. Πολλές φορές, βρέθηκα αντιμέτωπη με καταστάσεις όπου ένας μεγάλος όγκος μεταφραστικού έργου έπρεπε είναι έτοιμος σε πάρα πολύ σύντομο χρονικό διάστημα. Κι εκεί, το προσωπικό της εταιρείας δεν δίστασε να δείξει την εμπιστοσύνη του προς εμένα. Αφού το μεταφραστικό έργο κατανεμήθηκε ανάλογα στους υποτιτλιστές, καθήκον μου ήταν να παραδώσω όσο πιο γρήγορα κι άρτια μπορούσα ένα αρχείο υποτίτλων στον επιμελητή, ο οποίος θα το ένωνε με όλα τα υπόλοιπα που θα λάμβανε από τους μεταφραστές για να παραδώσει το τελικό αρχείο στον πελάτη. Το άγχος κι ο πανικός σε τέτοιες καταστάσεις είναι εχθρός του εαυτού μας, για αυτό και δεν το άφησα να με καταβάλει, παρόλο που ήταν η πρώτη μου επαφή με μια τέτοια συνθήκη. Το αποτέλεσμα ήταν ικανοποιητικό και με άφησε ανακουφισμένη και περήφανη για τη δουλειά μου.

Εκτός από τη μετάφραση και παραγωγή υποτίτλων, κλήθηκα να παράγω αρχεία στα οποία έκανα καταγραφή και χρονισμό ελληνικών υποτίτλων, τα λεγόμενα closed captions. Δεν ασχολήθηκα με τον υποτιτλισμό για κ/Κωφούς και βαρήκοους, καθώς τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή δεν υπήρχε κάποιο ανάλογο πρότζεκτ διαθέσιμο στην εταιρεία. Στο συγκεκριμένο έργο, καθήκον μου ήταν να καταγράψω συντακτικά και γραμματικά ορθά όσα άκουγα, και να αποφύγω οποιοδήποτε στοιχείο προφορικότητας υπήρχε στον λόγο. Όσες φορές υπήρξε ο περιορισμός χρόνου και χαρακτήρων, φρόντισα να καταγράψω μόνο τα στοιχεία που ήταν αναγκαία για την ορθή απόδοση του νοήματος.

Μετά την ολοκλήρωση της παραγωγής ενός αρχείου υποτίτλων, καθήκον μου ήταν πάντοτε να προχωράω σε ορθογραφικό έλεγχο. Δεν ήταν λίγες οι φορές που λόγω βιασύνης ή απροσεξίας θα υπήρχαν λέξεις χωρίς τόνους με λανθασμένα σημεία στίξης αλλά και με ορθογραφικές απροσεξίες. Η διόρθωσή τους όχι μόνο διευκόλυνε το έργο του επιμελητή, αλλά παράλληλα αναβάθμιζε το μεταφραστικό μου

αποτέλεσμα. Μετά τον ορθογραφικό έλεγχο, όφειλα να διαβάσω μια ακόμα φορά το αρχείο υποτίτλων μου για τυχόν αστοχίες στη μετάφραση ή για δυσνόητη απόδοση. Ήταν αρκετές οι φορές που προχώρησα σε αλλαγές σε αυτό το στάδιο. Τέλος, εξίσου σημαντικός ήταν κι ο τεχνικός έλεγχος που όφειλα να κάνω ώστε να σιγουρευτώ πως δεν υπήρχαν αστοχίες στον χρονισμό ή κάποια αχρείαστα κενά ανάμεσα στους υποτίτλους μου. Αναμφισβήτητα, τα αρχεία υποτίτλων που παρέδιδα την τελευταία βδομάδα της πρακτικής μου άσκησης ήταν περισσότερο προσεγμένα και άγγιζαν το επαγγελματικό επίπεδο σε αντίθεση με τα αρχεία που παρέδιδα τις πρώτες μέρες. Η εμπειρία που απέκτησα ήταν αισθητή.

2.2. Επίβλεψη από τον φορέα και Συνεργασία

Από την πρώτη μέρα που ξεκίνησε η πρακτική μου άσκηση στην εταιρεία, την ευθύνη μου είχε ο Project Manager μου ο οποίος επέβλεπε αδιάκοπα το έργο μου, διόρθωνε τα λάθη μου και με προετοιμάζε για την αγορά εργασίας στον χώρο της μετάφρασης. Η εμπιστοσύνη που μου έδειξε ήταν αμφίδρομη, καθώς κι εγώ με τη σειρά μου τον εμπιστευόμουν κι ήξερα πως για οτιδήποτε με απασχολούσε θα ήταν εκεί για να με βοηθήσει να το λύσω.

Ήδη από τις πρώτες ημέρες, ο Project Manager φρόντισε να μου δώσει όλες τις οδηγίες, τεχνικές και γλωσσικές, που χρειαζόμουν για τη δημιουργία υποτίτλων από τα αγγλικά προς τα ελληνικά. Μου εξήγησε λεπτομερώς πώς θα έπρεπε να χειρίζομαι το σύστημα οργάνωσης των μεταφραστικών έργων της εταιρείας, το XTRF, και στη συνέχεια μου ανέθετε συγκεκριμένο όγκο μεταφραστικού έργου έτσι ώστε να έχω όλο τον χρόνο στη διάθεσή μου για να είμαι απόλυτα αποδοτική. Η επίβλεψή του ήταν συνεχής και η παρέμβαση του άμεση όπου αυτό ήταν απαραίτητο. Ωστόσο, δεν έκανε κατάχρηση του ρόλου του καθώς μου άφηνε περιθώρια να εκφραστώ ελεύθερα, να παίρνω πρωτοβουλίες και να μην αποζητώ μονίμως τη συγκατάθεσή του για όποια απόφαση έπαιρνα. Φρόντιζε να έχω το επιθυμητό αποτέλεσμα χωρίς να παρεμβαίνει αχρείαστα στο έργο μου. Επιπλέον, σιγουρευόταν πως όλα προχωρούσαν ομαλά και δεν αντιμετώπιζα κάποιο πρόβλημα ακόμα κι όταν δεν χρειαζόμουν τη βοήθεια του.

Καθώς οι μέρες περνούσαν, ο Project Manager μού ανέθετε μεταφραστικά έργα με μεγαλύτερο βαθμό δυσκολίας όταν έκρινε ο ίδιος πως θα μπορούσα να ανταπεξέλθω. Έτσι, ερχόμουν σε επαφή με κάτι καινούργιο για το οποίο μου έδινε παράλληλα τις απαραίτητες οδηγίες για να είμαι πλήρως αποδοτική. Μέχρι και το τέλος της πρακτικής μου άσκησης, ποτέ δεν παρέδωσα κάποιο μεταφραστικό έργο για το οποίο είχα αμφιβολίες, άλυτα ερωτήματα ή ανακριβείς οδηγίες κι αυτό οφείλεται στην ποιοτική επίβλεψη που είχα.

Όσον αφορά τη συνεργασία μου με τα υπόλοιπα άτομα της εταιρείας, ήταν κι αυτή εξίσου ποιοτική κι ευχάριστη. Με έκαναν να νιώθω πως η παρουσία μου ήταν αισθητή και το έργο μου χρήσιμο. Με τον τρόπο τους μου έδωσαν να καταλάβω πως δεν έπρεπε να διστάσω να τους μιλήσω για οποιοδήποτε ζήτημα θα ήθελα να λύσω.

Άμεση επαφή, πέρα από τον Project Manager, είχα με τις επιμελήτριες των μεταφραστικών έργων. Αρχικά, ήταν φιλικές και πρόσχαρες σαν άτομα κι έτσι μπόρεσα κι εγώ με τη σειρά μου να τις ανοιχτώ και να τις εμπιστευτώ με μεγαλύτερη ευκολία. Αυτό που εκτίμησα περισσότερο ήταν το γεγονός πως κάθε φορά που επιμελούνταν ένα αρχείο υποτίτλων που θα είχα παραδώσει, πάντα μου έδειχναν τα λάθη μου είτε γλωσσικά είτε τεχνικά. Το πιο σύνθηρες ήταν να λαμβάνω ένα αρχείο word που θα ανέλυε λεπτομερώς τα μεταφραστικά μου λάθη και πιθανές εναλλακτικές αποδόσεις που ήταν ενδεχομένως ορθότερες. Πάντοτε όμως, ανεξάρτητα από το φόρτο εργασίας τους, αφιέρωναν χρόνο για να με βοηθούν με θέματα που προέκυπταν και να με ενημερώνουν για τα λάθη μου.

Λιγότερο άμεση επαφή είχα με τους τεχνικούς, καθώς αυτοί ασχολούνταν περισσότερο με την ποιότητα των τελικών παραδοτέων βίντεο παρά με τη μετάφραση των υποτίτλων. Στα πλαίσια της πρακτικής μου άσκησης δεν είχαν να μου προσφέρουν κάτι που θα βελτίωνε την ποιότητα των γλωσσικών μου επιλογών στη μετάφραση. Αυτό που μου πρόσφεραν όμως ήταν η εικόνα μιας υγιούς και ομαλής συνεργασίας, καθώς τα περισσότερα αρχεία που όφειλα να παραδώσω περνούσαν από τα χέρια τους. Έτσι, έμαθα όχι μόνο πώς να μεταφράζω ορθότερα αλλά και πώς να συνυπάρχω και να εργάζομαι αρμονικά σε ένα περιβάλλον όπου όλοι συνεργάζονται κι ο ένας εξαρτάται από τον άλλον.

3. Προκλήσεις

3.1. Μεταφραστικές προκλήσεις

Κατά τη διάρκεια της πρακτικής μου άσκησης, ήρθα αντιμέτωπη με πολλές μεταφραστικές προκλήσεις. Αρκετές από αυτές μου ήταν ήδη γνώριμες λόγω των οπτικοακουστικών εργασιών που εκπόνησα στα πλαίσια του μεταπτυχιακού προγράμματος. Όμως, οι προκλήσεις και οι δυσκολίες παίρνουν άλλη διάσταση και χαρακτήρα υπό πραγματικές συνθήκες εργασίας.

Το βασικότερο πρόβλημα κατά τη δημιουργία υποτίτλων, το οποίο αντιμετώπιζα σχεδόν καθημερινά, αφορούσε τον περιορισμό των χαρακτήρων ανά δευτερόλεπτο. Σύμφωνα με τις οδηγίες υποτιτλισμού που είχα λάβει από την εταιρεία, κάθε σειρά υποτίτλων έπρεπε να έχει 38 χαρακτήρες και συνολικά ένας υπότιτλος δεν

έπρεπε να ξεπερνά τους 20 χαρακτήρες ανά δευτερόλεπτο. Έτσι λοιπόν, αρκετές φορές αναγκάζομαι να ξεφύγω από αυτές τις οδηγίες κι οι 20 χαρακτήρες γίνονταν 21 ή και, σπανίως, 22. Η κύρια αιτία αυτού του προβλήματος ήταν η ταχύτητα με την οποία μιλούσαν οι χαρακτήρες. Ήμουν υποχρεωμένη να συμπεριλάβω όλες τις πληροφορίες που μου παρείχε το σενάριο ή και να ακούω εξ ακοής όταν δεν είχα σενάριο στη διάθεσή μου σε έναν αρκετά σύντομο υπότιτλο. Βάσει των υποδείξεων των επιμελητών και του project manager μου, προτιμότερο ήταν να ξεφύγω ελάχιστα στη διάρκεια ενός υποτίτλου, παρά να παραλείψω πληροφορίες που ο θεατής χρειάζεται για τη κατανόηση του οπτικού έργου που παρακολουθεί. Η συγκεκριμένη δυσκολία ήταν εντονότερη στο πολιτικό ток σόου *Real Time with Bill Maher*, όπου οι παύσεις στην ομιλία τη δική του αλλά και των καλεσμένων του ήταν ελάχιστες. Αντίθετα, σπανίως αντιμετώπισα το παραπάνω πρόβλημα στις σειρές φαντασίας *Lovecraft Country* και *The Third Day*.

Πρωτότυπο (Closed Captions)	Μετάφρασμα
<i>Joe Biden accepted the nomination this week in a High School library.</i>	<i>Ο Τζο Μπάιντεν αποδέχτηκε την υποψηφιότητα αυτήν τη βδομάδα... σε μια βιβλιοθήκη ενός λυκείου.</i>
Αρ. χαρακτήρων πρώτου υπότιτλου: 43 Αρ. χαρακτήρων δεύτερου υπότιτλου: 25 Σύνολο: 68	Αρ. χαρακτήρων πρώτου υπότιτλου: 61 Αρ. χαρακτήρων δεύτερου υπότιτλου: 31 Σύνολο: 92
Αριθμός χαρακτήρων ανά δευτερόλεπτο πρώτου υποτίτλου: 15,94	Αριθμός χαρακτήρων ανά δευτερόλεπτο πρώτου υποτίτλου: 22,61

Πίνακας 1. *Real Time with Bill Maher*, episode #539

Στον Πίνακα 1. είναι εμφανής η διαφορά στον αριθμό χαρακτήρων του πρωτότυπου αρχείου κλειστών υποτίτλων (closed captions) και του μεταφρασμένου αρχείου υποτίτλων που παρήγαγα. Συνεπώς, είναι επόμενο να αυξηθεί ανάλογα και ο αριθμός χαρακτήρων ανά δευτερόλεπτο. Στο συγκεκριμένο παράδειγμα, ήταν αδύνατον να παραλείψω κάποια πληροφορία ή να χρησιμοποιήσω άλλες λέξεις, για αυτόν τον λόγο οδηγήθηκα στην παραβίαση του κανόνα.

Όσον αφορά το γλωσσικό μέρος των υποτίτλων στο πολιτικό ток σόου *The Real Time with Bill Maher*, οι δυσκολίες μου ήταν αρκετές. Αρχικά, δεν ήμουν εξοικειωμένη με τον πολιτικό λόγο και ιδίως με τους αμερικανικούς πολιτικούς τίτλους.

Πολλοί καλεσμένοι της εκπομπής ανήκαν στον πολιτικό κύκλο της Αμερικής, επομένως ο χρόνος που αφιέρωνα στη μετάφραση ήταν ο διπλάσιος λόγω της έρευνας που έκανα σε λεξικά και παράλληλα κείμενα. Παρόλα αυτά, πάντα έβλεπα το αρχείο μου μετά την τελική του επιμέλεια σημειώνοντας παράλληλα διορθωμένους όρους που θα χρησιμοποιούσα ξανά σε επόμενα επεισόδια. Όπως αποδείχθηκε, μέσα από αυτήν την διαδικασία κέρδισα πολύτιμο χρόνο στις επόμενες εργασίες μου.

Η διάρκεια των υποτίτλων ήταν πάντοτε καίριας σημασίας. Η παραβίαση των κανόνων χρονισμού ήταν αναπόφευκτη και στη σειρά-ντοκιμαντέρ *I'll be gone in the dark*. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, η πρόκληση αφορούσε λέξεις και κείμενα που εμφανίζονταν στην οθόνη (forced narrative), είτε αυτά ήταν καρτέλες με τα στοιχεία των χαρακτήρων είτε τίτλοι και κείμενα από εφημερίδες. Στην προσπάθειά μου να μην παραλείψω πληροφορίες που εμφανίζονταν στην οθόνη ενώ παράλληλα οι χαρακτήρες μιλούσαν, αποφάσισα να συμπυκνώσω τον λόγο τους. Με αυτόν τον τρόπο, μπορούσα ευκολότερα να προσαρμόσω τους υπότιτλους που περιείχαν forced narrative ανάμεσα σε δύο υποτίτλους αφήγησης. Στα σημεία όπου υπήρχαν σύντομες παύσεις στις ομιλίες των χαρακτήρων, το έργο μου γινόταν ακόμη ευκολότερο.

Πρωτότυπο (σενάριο)	Μετάφρασμα
<i>I was living in Citrus...</i> <i>LINDA O'DELL</i> <i>East Area Rapist Survivor #20</i> <i>...Heights, and he was living in Citrus Heights for 30 years, same city.</i>	<i>Ζούσα στο Σίτρους Χάιτς...</i> <i>ΛΙΝΤΑ ΟΝΤΕΛ</i> <i>ΕΠΙΖΩΣΑ 20 ΤΟΥ ΒΑΠ</i> <i>...και ζούσε κι αυτός εκεί για 30 χρόνια.</i> <i>Στην ίδια πόλη.</i>
Πρόκειται για σενάριο κι όχι αρχείο srt, επομένως δεν είναι δυνατόν να συμπληρωθούν τιμές για τον αριθμό χαρακτήρων ανά δευτερόλεπτο.	Αριθμός χαρακτήρων ανά δευτερόλεπτο πρώτου υποτίτλου: 17,00 Αριθμός χαρακτήρων ανά δευτερόλεπτο δεύτερου υποτίτλου: 20,51 Αριθμός χαρακτήρων ανά δευτερόλεπτο τρίτου υποτίτλου: 18,93

Πίνακας 2. *I'll be gone in the dark*, season 1 episode 6

Ο Πίνακας 2. αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα όσων ανέφερα παραπάνω. Είναι εμφανής η παραβίαση των κανόνων χρονισμού στον υποτίτλο που περιέχει τα στοιχεία (όνομα και ιδιότητα) του χαρακτήρα που ομιλεί. Παρόλο που ο χρονισμός ξέφυγε ελάχιστα, δεν παραλείφθηκε καμία πληροφορία. Αντί αυτού, θα μπορούσα να καταγράψω μόνο το όνομα της συνεντευξιαζόμενης, όπως έγινε σε άλλες περιπτώσεις, για να τηρήσω τους κανόνες χρονισμού. Ωστόσο, είναι σημαντική η ύπαρξη της συγκεκριμένης πληροφορίας, καθώς μιλάμε για το θύμα ενός βιαστή. Επιπλέον, ήταν αδύνατον να μεγαλώσω τη διάρκειά του συγκεκριμένου υποτίτλου γιατί η αρχή του τρίτου υποτίτλου βρίσκεται στο σημείο ακριβώς που έχει ξεκινήσει να ομιλεί η συνεντευξιαζόμενη.

Πρωτόγνωρη εμπειρία για εμένα αποτέλεσε και ο υποτιτλισμός ενός μέρους μιας ταινίας κινουμένων σχεδίων (animation). Ως προς το γλωσσικό επίπεδο, δεν αντιμετώπισα καμία δυσκολία, καθώς η γλώσσα ήταν απλή και το ύφος αντλούταν εύκολα από τη δράση και τον τόνο της φωνής των χαρακτήρων. Αντίθετα, ως προς το τεχνικό επίπεδο, ο χρονισμός μου βασιζόταν αποκλειστικά στον ήχο και την κυματομορφή του προγράμματος υποτιτλισμού Subtitle Edit. Ήταν αρκετά απαιτητικό να βασιστώ στις κινήσεις των στομάτων των κινουμένων σχεδίων μιας και απέχουν πολύ από την πραγματικότητα. Παρόλα αυτά, η μικρή ποσότητα των υποτίτλων που παρήγαγα με διευκόλυνε στο να αφιερώσω περισσότερο χρόνο στον χρονισμό, δίχως να παρεκκλίνω κατά πολύ στη διάρκεια της παραγωγικής μου εργασίας.

Οι απαιτήσεις και οι οδηγίες ποικίλουν από πελάτη σε πελάτη γεγονός που έγινε πλήρως αντιληπτό έγινε αντιληπτό όταν κλήθηκα να καταγράψω ελληνικούς υπότιτλους από ελληνόφωνα βίντεο, χωρίς να παραβιάσω καθόλου τους κανόνες χρονισμού. Δυστυχώς, σε ορισμένα σημεία δεν τα κατάφερα καθώς ήταν αδύνατον, ωστόσο στην πλειονότητα τήρησα τις οδηγίες του πελάτη. Στα συγκεκριμένα βίντεο, τα άτομα μιλούσαν αρκετά γρήγορα και με ελάχιστες παύσεις, επομένως πολλά από τα λόγια τους έπρεπε να παραλειφθούν. Η πρόκληση για εμένα ήταν το γεγονός πως έπρεπε να κρίνω ποιες πληροφορίες να αποβάλλω και ποιες όχι, να εκφέρω με περισσότερο συμπυκνωμένο λόγο τα λόγια τους και να διατηρήσω τη γραμματικοσυντακτική ροή των υποτίτλων.

Πρωτότυπο (εξ ακοής αφήγηση)	Ελληνικοί υπότιτλοι
...αλλά αν δεν σπουδάσεις σε μια σχολή η οποία θα σου δώσει τις σωστές βάσεις, όπως είναι η LE MONDE... δεν πιστεύω ότι μπορείς να κερδίσεις μια σταθερή θέση μέσα στην αγορά εργασίας...	μα αν δεν πας σε μια σχολή για σωστές βάσεις, όπως η LE MONDE... δεν θα έχεις σταθερή θέση στην αγορά εργασίας...
Συνολικός αριθμός χαρακτήρων: 178	Αρ. χαρακτήρων πρώτου υπότιτλου: 63 Αρ. χαρακτήρων δεύτερου υπότιτλου: 47 Σύνολο: 110
Πρόκειται για αφήγηση κι όχι αρχείο srt, επομένως δεν είναι δυνατόν να συμπληρωθούν τιμές για τον αριθμό χαρακτήρων ανά δευτερόλεπτο.	Αριθμός χαρακτήρων ανά δευτερόλεπτο πρώτου υποτίτλου: 22,20 Αριθμός χαρακτήρων ανά δευτερόλεπτο δεύτερου υποτίτλου: 18,56

Πίνακας 3. LE MONDE Κορυφαίοι απόφοιτοι - Σταύρος Βαρθαλίτης

Στον Πίνακα 3. παραθέτω ένα παράδειγμα όπου εφάρμοσα όλα όσα αναφέρω παραπάνω. Παρόλα αυτά, όπως είναι εμφανές, δεν κατάφερα να τηρήσω τους κανόνες χρονισμού ακόμα κι αν παρέλειψα πολλές λέξεις κι εξέφρασα με διαφορετικό τρόπο τα λεγόμενα του Σταύρου Βαρθαλίτη. Σίγουρα το νόημα παρέμεινε το ίδιο και καταγράφω, αν και όχι πιστά, όλα όσα αναφέρονται στο συγκεκριμένο βίντεο.

Τέλος, η βοήθειά μου κρίθηκε πολύτιμη για τη δημιουργία υποτίτλων εξ ακοής από τα αγγλικά προς τα ελληνικά. Όσο εξοικειωμένη κι αν είμαι με την αγγλική γλώσσα, στις περιπτώσεις όπου μιλούσαν ταυτόχρονα πολλά άτομα, ο ήχος δεν ήταν τόσο καθαρός ή παρέμβαινε στις ομιλίες οποιοσδήποτε εξωτερικός ήχος από το περιβάλλον δυσκολευόμουν να διακρίνω σωστά τις λέξεις. Αυτό που βοήθησε ως ένα σημείο το παρόν έργο μου ήταν η αλλαγή της ταχύτητας των βίντεο από 100% στο 70% στο Subtitle Edit. Έτσι, μπόρεσα να αντιληφθώ ευκολότερα ορισμένες λέξεις. Στις περιπτώσεις που μου ήταν αδύνατον να διακρίνω όσα άκουγα, οι επιμελήτριες ήταν πάντα πρόθυμες να με βοηθήσουν, για να ξεπεράσουμε μαζί το πρόβλημα που προέκυπτε και να παρέχουμε στον πελάτη το ζητούμενο και το καλύτερο ποιοτικά αποτέλεσμα.

3.2. Προκλήσεις ως προς την προθεσμία παράδοσης υλικού

Κάτι που έμαθα μέσα σε αυτούς τους δύο μήνες της πρακτικής μου άσκησης είναι πως οι πελάτες που έχει μια εταιρεία δεν είναι πάντα συνεπείς ή δεν αναλογίζονται σωστά τον φόρτο εργασίας των μεταφραστών. Πολλές φορές είχα βρέθηκα στη θέση να αντιμετωπίσω με καταστάσεις όπου ένας μεγάλος όγκος μεταφραστικού έργου χρειαζόταν να είναι έτοιμος σε πάρα πολύ σύντομο χρονικό διάστημα. Συγκεκριμένα, επρόκειτο για ένα πολιτικό ντοκιμαντέρ που αφορούσε την τρέχουσα πολιτική κατάσταση στην Αμερική. Η πρόκληση, λοιπόν, ήταν να καταφέρω να ανταπεξέλθω σε αυτές τις πιεστικές συνθήκες ώστε να ικανοποιήσω πρώτα τους συνεργάτες μου κι έπειτα τον πελάτη.

Αφού το μεταφραστικό έργο χωρίστηκε σε ισάξια μέρη στους υποτιτλιστές, καθήκον μου ήταν να παραδώσω όσο πιο γρήγορα κι άρτια μπορούσα ένα αρχείο υποτίτλων από το μέρος που μου αναλογούσε, στον επιμελητή. Έπειτα ο επιμελητής μου θα το συγκροτούσε με τα υπόλοιπα αρχεία που θα λάμβανε από τους υποτιτλιστές σε ένα ενιαίο για να παραδώσει τελικά στον πελάτη. Η τακτική που ακολούθησα ήταν να δώσω προτεραιότητα στον χρονισμό, καθώς γνωρίζω ότι η διόρθωσή του είναι χρονοβόρα για τον επιμελητή, κι έπειτα να παράγω όσο το δυνατόν ακριβέστερη μετάφραση μέσα στα χρονικά όρια που είχα. Σύμφωνα με την καθοδήγηση των συνεργατών μου, ήταν προτιμότερο να τελειώσω όλο το μέρος που μου δόθηκε στον απαιτούμενο χρόνο και έπειτα να ελέγξει τυχόν μεταφραστικές αστοχίες ο επιμελητής, παρά να αξιοποιήσω τον χρόνο μου στον μεταφραστικό έλεγχο και να μην προλάβω να ολοκληρώσω το έργο μου. Το άγχος κι ο πανικός σε τέτοιες καταστάσεις αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα, για αυτό και δεν το άφησα να με καταβάλει, παρόλο που ήταν η πρώτη μου επαφή με μια τέτοια συνθήκη. Το αποτέλεσμα ήταν άρτιο και με άφησε ικανοποιημένη και περήφανη για τη δουλειά μου.

4. Κριτική αποτίμηση της πρακτικής άσκησης

Ολοκληρώνοντας την πρακτική μου άσκηση, οι σκέψεις και τα συναισθήματά μου ήταν τόσο πολλά καθώς και ο ενθουσιασμός για αυτήν την εμπειρία τεράστιος. Χρειάστηκε να περάσει λίγος καιρός ώστε να κατασταλάξουν αυτά τα συναισθήματα μέσα μου και να μπορέσω να κρίνω τους δύο μήνες που πέρασαν με καθαρή και συγκροτημένη σκέψη.

4.1 Σκέψεις και προτάσεις για τον φορέα

Όσον αφορά τον φορέα, θεωρώ πως ανταποκρίθηκε σε κάθε προσδοκία που είχα προτού ξεκινήσω την πρακτική μου άσκηση. Οι συνθήκες κάτω από τις οποίες

εργαζόμεουν ήταν πραγματικές και ανταποκρίνονταν στην αγορά εργασίας, μιας και όσα έργα παρήγαγα ήταν προς παράδοση σε πραγματικό χρόνο στον πελάτη. Επιπλέον, το γεγονός ότι με εμπιστεύτηκαν για μεγάλα και απαιτητικά έργα μου δημιουργεί συναισθήματα περηφάνειας για τον κόπο και την δουλειά μου. Μια τέτοια κίνηση αποτελεί απόδειξη πως οι νέοι συνεργάτες είναι καλοδεχούμενοι. Ακόμα κι αν είναι άπειροι, με υπομονή και πίστη σε αυτούς τους βοηθούν να πετύχουν τον στόχο τους. Ακόμη, κανένας συνεργάτης δεν υποτίμησε ποτέ το παραγωγικό μου έργο κι ήταν πάντοτε πρόθυμοι να με διορθώσουν και να με κάνουν καλύτερη, θεωρώντας με συνεργάτη τους ακόμα κι αν άμεσα δεν ήμουν. Είχα κίνητρο για να πετύχω την καλύτερη δυνατή απόδοση όχι μόνο για τον εαυτό μου αλλά και για το σύνολο των ανθρώπων που απαρτίζουν την εταιρεία. Προσωπικά, έχω την άποψη πως όλα ξεκινούν από ένα υγιές, φιλικό και υποστηρικτικό περιβάλλον εργασίας. Όσο περίοπτη θέση και αν κατέχει μια εταιρεία, και παρά τις οικονομικές της απολαβές που μπορεί να είναι υψηλές, οφείλει να στηρίζει τους συνεργάτες της και να τους αντιμετωπίζει ισάξια καθώς μόνο τότε θα δημιουργήσει ένα κλίμα εμπιστοσύνης το οποίο θα αυξήσει την παραγωγικότητα των συνεργατών της.

Αν υπάρχει κάτι το οποίο θεωρώ πως θα μπορούσε να συμπληρώσει την εμπειρία της πρακτικής μου άσκησης στον συγκεκριμένο φορέα είναι η επαφή μου με άλλα είδη υποτιτλισμού. Δυστυχώς, εφόσον το έργο που παρήγαγα ανταποκρινόταν σε πραγματικές συνθήκες εργασίας, δούλεψα πάνω σε οπτικοακουστικό υλικό και υπηρεσίες που λάμβανε από τους πελάτες εκείνο το διάστημα η εταιρεία. Κατά την προσωπική μου άποψη, η εταιρεία θα μπορούσε να μεριμνήσει για το υλικό με το οποίο θα έρθει σε επαφή ο ασκούμενος. Για παράδειγμα, θα ήταν χρήσιμο να εξασκηθώ κάθε βδομάδα σε διαφορετικό είδος υποτιτλισμού. Οι υπότιτλοι για Κ/κωφούς και βαρήκοους ήταν επίσης κάτι που θα ήθελα να δημιουργήσω αλλά δεν μου δόθηκε η ευκαιρία. Επιπλέον, η ποικιλία στο είδος του οπτικοακουστικού υλικού ήταν μικρή. Σειρές και ντοκιμαντέρ άλλης θεματολογίας με περισσότερη ορολογία θα μου ήταν αρκετά χρήσιμο τόσο για να δω πώς αντιμετωπίζω τις μεταφραστικές δυσκολίες που μπορεί να έχουν αλλά και πώς διαχειρίζομαι τον χρόνο μου για την εύρεση ορολογίας. Τέλος, θα ήθελα να έρθω σε επαφή με την αντίστροφη μετάφραση διότι στην αγορά εργασίας, η εμπειρία στην αντίστροφη μετάφραση κρίνεται αναγκαία. Επομένως, σε μελλοντική συνεργασία με ασκούμενους, προτείνω η εταιρεία να διαθέσει υλικό για κάθε είδος υποτιτλισμού και να δίνεται μια βδομάδα εξάσκησης πάνω σε αυτό, ακόμα κι αν δεν ανταποκρίνεται στις πραγματικές της ανάγκες. Επιπλέον, η αντίστροφη μετάφραση οφείλει να αντιμετωπίζεται από την εταιρεία ως εξίσου σημαντική με την ευθεία, μιας και υπάρχει δυνατότητα συνεργασίας των

μελλοντικών υποτιτλιστών και με εταιρείας εξωτερικού, όπου η εμπειρία σε αυτό το είδος μετάφρασης είναι εξίσου σημαντική.

4.2. Σκέψεις και προτάσεις για τον θεσμό της πρακτικής άσκησης

Η ύπαρξη του θεσμού της πρακτικής άσκησης κρίνεται αναγκαία για κάθε εκπαιδευτικό ίδρυμα που μεριμνά για το μέλλον των σπουδαστών του καθώς και για την άμεση επαφή τους με την αγορά εργασίας. Έχοντας ολοκληρώσει τη δική μου πρακτική άσκηση, υπάρχουν κάποιοι συλλογισμοί και προτάσεις που θα ήθελα παραθέσω παρακάτω.

Αρχικά, ένα από τα οφέλη που δίνει στους σπουδαστές είναι το γεγονός ότι τους ενσωματώνει στο εργασιακό περιβάλλον μιας επιχείρησης η οποία δραστηριοποιείται και εξειδικεύεται στο γνωστικό αντικείμενό τους. Εκεί, η θεωρία γίνεται πράξη κάτω υπό πραγματικές συνθήκες παραγωγικής εργασίας. Επιπλέον, έχουν την ευκαιρία να έρθουν σε επαφή με πραγματικές δυσκολίες και προβλήματα τα οποία καλούνται να αντιμετωπίσουν, αποκτώντας έτσι την εμπειρία και την αυτοπεποίθηση να τα επιλύσουν όταν τα συναντήσουν ξανά. Αξίζει να σημειωθεί πως, πέρα από την παραγωγική εργασία, οι ασκούμενοι σπουδαστές εξοικειώνονται με τον τρόπο λειτουργίας μιας οργανωμένης επιχείρησης, μαθαίνουν να συνεργάζονται αρμονικά με τους υπαλλήλους της και καλλιεργούν χρήσιμα στοιχεία του χαρακτήρα τους, όπως η υπευθυνότητα. Τέλος, στην πλειονότητα των περιπτώσεων, οι επιχειρήσεις προσφέρουν θέσεις εργασίας στους ασκούμενους, οπότε δίνεται η δυνατότητα για την άμεση επαγγελματική τους αποκατάσταση. Όλα τα παραπάνω οφέλη προκύπτουν σε συνδυασμό με τη δική μου εμπειρία, καθώς πλέον εργάζομαι στη συγκεκριμένη εταιρεία.

Πέρα από τους σπουδαστές, εξίσου πολλά οφέλη κερδίζουν και οι φορείς οι οποίοι δίνουν την ευκαιρία σε ασκούμενους να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε αυτούς. Αρχικά, ο φορέας αποκτά το προνόμιο να εκπαιδεύσει ο ίδιος τον ασκούμενο με βάση τις ανάγκες του, προκειμένου να τον στελεχωσει για να καλύψει τις εργασιακές του υποχρεώσεις. Επιπλέον, έχει ήδη παρακολουθήσει τον σπουδαστή να εργάζεται υπό πραγματικές συνθήκες και να δοκιμάζεται σε καταστάσεις πίεσης. Κρίνει τις δεξιότητές του για την αντιμετώπιση προβλημάτων, την αξιολόγηση του έργου του, την παραγωγικότητά του αλλά και τις διαπροσωπικές του ικανότητες, δεδομένου ότι πρόκειται για μια εργασία που απαιτεί συνεργασία. Έτσι, ο φορέας ενδυναμώνει το εργατικό δυναμικό του και αυξάνει την αποδοτικότητά του.

Όμως, όπως σε κάθε θεσμό, υπάρχουν ορισμένα πράγματα τα οποία, κρίνοντας από τη δική μου εμπειρία, είναι δυνατόν να βελτιωθούν στο μέλλον. Αρχικά,

η διάρκεια της πρακτικής άσκησης θα μπορούσε να είναι μεγαλύτερη. Δύο μήνες δεν αρκούν για να έρθει ο ασκούμενος σε επαφή με ποικίλα μεταφραστικά αλλά και εργασιακά προβλήματα που μπορεί να προκύψουν. Στην δική μου περίπτωση, είχα την ευκαιρία να διαχειριστώ προβλήματα, αλλά δεν είχα τον χρόνο για να έρθω σε επαφή με τα είδη υποτιτλισμού που θα ήθελα. Επιπλέον, θεωρώ πως η χρηματοδότηση της πρακτικής άσκησης θα έπρεπε να είναι στο χέρι του εκάστοτε εκπαιδευτικού ιδρύματος κι όχι του φορέα που θα δεχτεί τους ασκούμενους. Στον χώρο της μετάφρασης, είναι ελάχιστοι οι φορείς που θα δεχθούν να πληρώσουν τον σπουδαστή για το διάστημα της πρακτικής του άσκησης. Δεδομένου ότι ζούμε σε μια αρκετά δύσκολη οικονομική περίοδο, υπάρχουν σπουδαστές οι οποίοι πιθανώς εργάζονται και δεν μπορούν να αφήσουν τη δουλειά τους για να εργασθούν, έστω κι ανεπίσημα, δίχως πληρωμή. Στην περίπτωση μου, ο φορέας δεν διέθεσε κανένα ποσό για το διάστημα που τέλεσα την πρακτική μου άσκηση. Επομένως, προσωπικά πιστεύω πως το κράτος οφείλει να διαθέτει χρήματα στα εκπαιδευτικά ιδρύματα προκειμένου αυτά να μεριμνούν και να εξασφαλίζουν στους σπουδαστές την οικονομική ασφάλεια που χρειάζονται.

Επίλογος

Παρόλες τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει η χώρα μας, αλλά και όλος ο κόσμος, λόγω της πανδημίας, είχα την τύχη να πραγματοποιήσω την πρακτική μου άσκηση και να την ολοκληρώσω επιτυχώς. Οι σκέψεις και τα συναισθήματα που με κατέκλυσαν ήταν αμέτρητα. Οι εμπειρίες που βίωσα και οι δεξιότητες που ανέπτυξα αποτελούν πλέον αναμφίβολα κομμάτι της πορείας μου στον επαγγελματικό τομέα της μετάφρασης. Δεν φαντάστηκα ποτέ ότι οι δύο αυτοί μήνες θα ήταν καθοριστικοί για την εξέλιξή μου.

Από την πρώτη μέρα που μπήκα στην εταιρεία Authorwave, ένιωσα μια παράξενη οικειότητα όχι μόνο από την άψογη φιλική ατμόσφαιρα που επικρατούσε αλλά κι από την αγάπη που τρέφω για την οπτικοακουστική μετάφραση. Αυτός είναι κι ένας από τους λόγους που ολοκλήρωσα την πρακτική μου άσκηση στην εν λόγω εταιρεία. Ήρθα σε επαφή με την παραγωγική διαδικασία της οπτικοακουστικής μετάφρασης σε πραγματικές συνθήκες εργασίας και με πραγματικές προθεσμίες. Ήταν αρκετές οι φορές που αντιμετώπισα δυσκολίες και εργάστηκα υπό πίεση και άγχος, όμως το αποτέλεσμα ήταν πάντα ικανοποιητικό για τις απαιτήσεις του πελάτη. Όλες αυτές οι εμπειρίες με βοήθησαν στο να αποκτήσω αυτοπεποίθηση για την επίλυση κάθε πιθανού προβλήματος.

Η εμπιστοσύνη που μου έδειξαν οι συνεργάτες μου ήταν αξιοσημείωτη. Αν και άπειρη, μου ανέθεταν έργα με αρκετό βαθμό δυσκολίας κι ήταν πάντοτε πρόθυμοι να με βοηθήσουν και να διορθώσουν τα λάθη μου ώστε να τα αποφύγω στο μέλλον. Πάντα προσπαθούσα να είμαι όσο το δυνατόν περισσότερο αποδοτική κι αυτό γιατί είχα ως κίνητρο να μην τους απογοητεύσω. Η πίστη τους σε εμένα φάνηκε και μετά το τέλος της πρακτικής μου άσκησης, καθώς άρχισα να εργάζομαι και επίσημα στη εταιρεία ως υποτιτλίστρια.

Σύμφωνα με τις εμπειρίες και την μετέπειτα πορεία μου, πιστεύω πως ο θεσμός της πρακτικής άσκησης θα πρέπει να προωθείται στους σπουδαστές όχι μόνο για να έρθουν σε επαφή με πραγματικές συνθήκες εργασίας αλλά και για να αναπτύξουν δεξιότητες κι ικανότητες χρήσιμες για την μετέπειτα πορεία τους. Όσα εφόδια και γνώσεις λαμβάνει κανείς στο εκάστοτε εκπαιδευτικό ίδρυμα, μόνο στην αγορά εργασίας θα γίνουν αληθινά πράξη. Θεωρώ τον εαυτό μου τυχερό καθώς είχα την καλύτερη δυνατή εκπαίδευση και καθοδήγηση από τους διδάσκοντες του τμήματός μου την οποία εφάρμοσα στον καλύτερο δυνατό φορέα που θα μπορούσα να είχα επιλέξει. Όλα αυτά είναι η μόνο η αρχή για το υπέροχο ταξίδι της μετάφρασης που ανοίγεται μπροστά μου.